

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 73 ust. 1, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2023r. poz. 1094 ze zm.), § 3 ust. 1 pkt 62 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r., poz. 1839) oraz art. 49 i art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2024r., poz. 572)

po rozpatrzeniu

wniosku złożonego w dniu 5 kwietnia 2024r. przez Pana Adama Braziewicz Pracownia Drogowa „PYLON” Sp. z o. o. działającego jako pełnomocnik Powiatowego Zarządu Dróg z siedzibą w Syryni przy ul. Raciborskiej 3 do Wójta Gminy Godów o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą:

„Przebudowa Drogi Powiatowej nr 3512 S (ul. Raciborska) Rogów - Syrynia”

Po uzyskaniu opinii

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach znak WOOS.4220.192.2024.AS3/JKS.1

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śl. znak NS/NZ.9027.5.8.1862.2024

Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak GL.ZZŚ.4901.67.2024.TM

ORZEKAM

- I. Realizację przedmiotowego przedsięwzięcia i stwierdzam brak potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.**
- II. Określam istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia dla terenów sąsiednich realizacji przedsięwzięcia zgodnie z ar. 63 ustawy:**
 - 1. Rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia**

Przedmiotem planowanego przedsięwzięcia jest przebudowa drogi powiatowej nr 3512 S (ul. Raciborska) o łącznej długości ok. 3125m obejmująca odcinek od skrzyżowania z ul. Bukowską (DW936) w Syryni do skrzyżowania z ul. Sportową w Rogowie – bez przebudowy ww. skrzyżowań.

Teren przeznaczony pod planowane przedsięwzięcie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Planowana inwestycja realizowana będzie w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. 2023, poz. 162), a wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przez uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID).

- a) skala przedsięwzięcia i wielkość zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji, a także istotnych rozwiązań charakteryzujących przedsięwzięcia.*

Planowana inwestycja zlokalizowana jest w województwie śląskim, powiecie wodzisławskim, na terenie gminy Lubomia w obrębach ewidencyjnych Syrynia i Nieboczowy na długości ok. 1306 m oraz na terenie gminy Gorzyce w obrębach ewidencyjnych Bluszczów i Rogów na długości ok. 1818,56m. Natężenie

ruchu na przebudowywanym odcinku drogi jest niewielkie i wynosiło w 2023r. SDR=2350 pojazdów, dobę. Spodziewane natężenie ruchu po wykonaniu inwestycji wyniesie w 2024r. SDR=2414 pojazdów/dobę i do 2044r. wzrośnie do SDR=3784 pojazdów/dobę.

W ramach zadania przewiduje się:

- przebudowę jezdni wraz z rozbudową/przebudową skrzyżowań z drogami gminnymi i niższej kategorii oraz drogami wewnętrznymi,
- budowę chodników, ścieżki rowerowej i ciągu pieszo rowerowego,
- przebudowę zjazdów indywidualnych i publicznych,
- wykonanie kanału technologicznego oraz przebudowę istniejącego uzbrojenia,
- budowę odwodnienia – zaprojektowanie kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem do projektowanych zbiorników chłonno-odparowujących, rowów i kanalizacji deszczowej,
- wykonanie dedykowanego oświetlenia przejść dla pieszych.

Zamierzenie będzie wymagać rozbudowy pasa drogowego tj. pozyskania terenu potrzebnego do umieszczenia niezbędnych elementów drogi poprzez podział działek przylegających do istniejącego pasa drogowego.

W ciągu drogi w km ok. 0+164,40 znajduje się most nad rzeką Syrynką, a w km 0,555,53 wiadukt nad linią kolejową. Projekt przebudowy drogi nie obejmuje tych obiektów mostowych, gdyż zostały one przebudowane w latach 2018-2019. Układ drogowy dowiązано do istniejących obiektów.

- a) powiązań z innymi przedsięwzięciami w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych i zrealizowanych, dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem:**

Przedsięwzięcie nie będzie kumulowało się z innymi przedsięwzięciami dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

- b) różnorodności biologicznej, wykorzystania zasobów naturalnych, w tym gleby, wody, powierzchni ziemi:**

Szacunkowe ilości wykorzystywanych mediów, surowców i paliw podczas realizacji inwestycji:

- grunty mineralne/piasek pospółka, grunt zasypowy – 7950m³,
- kruszywa naturalne i łamane – 6750m³,
- betony i stabilizacje cementowe – 3750m³,
- elementy betonowe – 5560Mg,
- masy bitumiczne – 12670Mg.

Realizacja przedsięwzięcia związana będzie z poborem wody wykorzystywanej do prac budowlanych oraz na cele socjalno-bytowe zatrudnionych w fazie budowy pracowników. Woda na teren inwestycji będzie dostarczana beczkowozami. Szacunkowe wykorzystanie materiałów:

- woda – do maksymalnie kilkudziesięciu m³ na cały okres budowy,
- energia elektryczna – kilkadziesiąt kW/h na cały okres budowy,
- paliwa (olej napędowy) – około kilkadziesiąt m³.

Część sprzętu budowlanego może wymagać zasilania energią elektryczną lub sprężonym powietrzem. Media te dostarczane będą na plac budowy z przewoźnych agregatów zasilanych olejem napędowym.

Na etapie eksploatacji nie będzie występowała potrzeba wykorzystywania surowców takich jak woda, paliwo, za wyjątkiem energii elektrycznej związanej z oświetleniem drogowym. W sezonie zimowym wystąpi zapotrzebowanie na środki utrzymania zimowego drogi (zależne od warunków atmosferycznych i rodzaju stosowanych środków). Średnio ilość ta wynosi około 1,5kg/m² utrzymywanej powierzchni drogi. Na potrzeby remontów cząstkowych, okresowych i kapitalnego wystąpi zapotrzebowanie na materiały w zależności od rodzaju zakresu robót i technologii.

d) *emisja i występowanie innych uciążliwości*

- w fazie realizacji inwestycji należy zapewnić prowadzenie robót w sposób zabezpieczający przed powstaniem szkód,
- wszystkie urządzenia należy utrzymywać we właściwym stanie technicznym i prawidłowo eksploatować, na bieżąco monitorować stan techniczny pojazdów i maszyn budowlanych pod kątem szczelności układów hydraulicznych i paliwowych,
- na etapie budowy, w sytuacjach awaryjnych należy podjąć niezwłoczne działania mające na celu zapobieganie przenikaniu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych,
- przestrzegać terminów przeglądów i konserwacji posiadanych urządzeń, naprawy sprzętu prowadzić poza terenem inwestycji, w punktach serwisowych,
- stosować urządzenia i technologie zapewniające minimalizację ilości wytwarzanych odpadów,
- prowadzić racjonalną gospodarkę wykorzystywania materiałów i surowców,
- odpady magazynować w wyznaczonych oznakowanych miejscach, zabezpieczonych przed dostępem osób nieupoważnionych, w sposób uniemożliwiający ich negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi,
- wytworzone odpady należy przekazywać specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami, posiadających wymagane prawem zezwolenie w celu odzysku lub unieszkodliwiania,
- w celu ograniczenia uciążliwości hałasowej prace budowlano-montażowe należy prowadzić w porze dziennej między godziną 6⁰⁰ a 22⁰⁰,
- należy zastosować rozwiązania organizacyjne minimalizujące emisję niezorganizowaną pyłu w szczególności poprzez:
 - odpowiednie zabezpieczenie materiałów sypkich podczas transportu,
 - składowanie materiałów sypkich wykorzystywanych przy realizacji przedsięwzięcia w ilościach niezbędnych dla zapewnienia ciągłości prac budowlanych oraz w sposób ograniczający pylenie,
 - czyszczenie powierzchni dróg dojazdowych, dróg technologicznych oraz miejsc położonych w pobliżu wykonywanych prac budowlanych,
- należy wyposażyć miejsca prowadzenia prac, tankowania, konserwacji maszyn i sprzętu oraz magazynowania materiałów pędnych i odpadów niebezpiecznych w środki techniczne i chemiczne do usuwania lub neutralizacji substancji, tak by w przypadku awaryjnego wycieku olejów z maszyn budowlanych i taboru samochodowego zanieczyszczenia mogły być zebrane i wywiezione do unieszkodliwiania. Materiały należy magazynować w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego tj. na szczelnym podłożu, w szczelnych, zamykanych i opisanych pojemnikach, odpornych na działanie magazynowanych w nich substancji, w miejscu osłoniętym przed działaniem czynników atmosferycznych i ingerencją osób nieupoważnionych,
- przedsięwzięcie nie będzie stanowiło zagrożenia dla środowiska ze względu na ilość i rodzaj wytwarzanych odpadów pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami zgodnej z obowiązującymi zasadami,
- eksploatacja inwestycji nie będzie wiązała się ze znaczącą emisją zanieczyszczeń do powietrza.
- w okresie eksploatacji źródłem będzie typowy ruch samochodów, pojazdów itp.,
- przedsięwzięcia na etapie realizacji oraz eksploatacji nie będzie miało wpływu na zmiany klimatu. Wystąpi jedynie miejscowa emisja zanieczyszczeń typowa dla prac związanych z pracami budowlanymi oraz poruszaniem się samochodów i sprzętu budowlanego.
- wszelkie prace związane z wycinką drzew i krzewów należy prowadzić po uzyskaniu stosownego zezwolenia i poza okresem lęgowym ptaków, tj. w okresie od 16 października do końca lutego. Dopuszcza się możliwość wycinki w ww. okresie lęgowym jednak pod nadzorem ornitologicznym. Kontrola ta powinna zostać przeprowadzona przez ww. specjalistę nie wcześniej niż 3 dni przed

rozpoczęciem prac. W przypadku stwierdzenia siedlisk ptaków, usunięcie drzew możliwe będzie po uzyskaniu zezwolenia na realizację czynności zakazanych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt.

- drzewa występujące w obrębie inwestycji nie przeznaczone do wycinki należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi i chemicznymi:
 - skupiska drzew/krzewów wydzielić poprzez oznakowanie taśmą w obrębie rzuty korony,
 - pnie pojedynczych drzew osłonić przy użyciu np. drewnianych listew, tkaniny jutowej lub grubych mat słomianych lub trzcinowych; przy zastosowaniu oszalowania z desek należy zwrócić uwagę, aby deski szczelnie przylegały na całej powierzchni pnia do wysokości około 2 m (jeżeli to możliwe), dolna część deski powinna być wkopana, a jeśli jest to niemożliwe to obsypana ziemią lub dodatkowo zabezpieczona drutem oraz poprzez zabezpieczenie systemu korzeniowego w wykopach,
 - wykopy w obrębie korony drzewa należy wykonywać ręcznie. Przycięte korzenie należy zabezpieczyć preparatami grzybobójczymi. Odkopane korzenie winny zostać wpuszczone głębiej i zabezpieczone przed wysychaniem lub przed przymrozkami. Wykopy w pobliżu drzew powinny zostać niezwłocznie zasypane,
 - zabrania się obcinania korzeni szkieletowych drzew, gdyż grozi to zachwianiem statyki drzewa, w obrębie rzuty korony nie można magazynować materiałów chemicznych, budowlanych i ziemi z powstałych wykopów, stosować otwartego ognia, lokalizować placów manewrowych i miejsc postoju sprzętu ciężkiego, po zakończeniu prac zabezpieczenia drzew należy zdemontować.
 - zaplecze budowy należy zlokalizować poza zasięgiem rzutu pionowego koron drzew nieprzeznaczonych do wycinki i co najmniej w odległości 2 m na zewnątrz od tego zasięgu.

e) ocenianego w oparciu o wiedzę naukową ryzyka wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych i budowlanych, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii, w tym ryzyka związanego ze zmianą klimatu:

Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia przyczyni się poprawy bezpieczeństwa i komfortu użytkowników drogi powiatowej 3512 S (ul. Raciborska) Rogów-Syrynia. Inwestycja będzie służyła mieszkańcom powiatu wodzisławskiego oraz innym użytkownikom. Remont i przebudowa drogi zmniejszy ilość wypadków w rejonie obecnego skrzyżowania. Zastosowane materiały będą w pełni odpowiadały nowoczesnym technologiom stosowanym w budownictwie drogowym. Po wykonaniu inwestycji droga będzie spełniała standardy klasy technicznej drogi „Z” zbiorczej.

f) przewidywanych ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów oraz ich wpływu na środowisko, w przypadkach gdy planuje się ich powstawanie:

W trakcie realizacji planowanego przedsięwzięcia powstaną głównie odpady z budowy, w tym materiały i elementy budowlane, beton, gruz betonowy, mieszanka smołowa – asfaltowa. Wszystkie powstałe odpady na etapie realizacji inwestycji będą zbierane selektywnie i magazynowane w pojemnikach i systematycznie wywożone przez uprawnione firmy. Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami w trakcie fazy realizacji i eksploatacji nie będzie mieć negatywnego wpływu na środowisko. Odpady niebezpieczne powstające podczas realizacji przedsięwzięcia zbierać i magazynować selektywnie w miejscach do tego wyznaczonych posiadających uszczelnioną nawierzchnię, a następnie przekazywać wyspecjalizowanym firmom do odzysku lub unieszkodliwiania. Niedopuszczalne jest pozostawianie na terenie prowadzonych prac ziemnych jakichkolwiek odpadów, w szczególności niebezpiecznych.

g) zagrożenie dla zdrowia ludzi, w tym wynikające z emisji:

Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia istnieje ewentualna możliwość wystąpienia emisji która może polegać na:

- okresowo zwiększonej emisji pyłu oraz spalin w miejscu prowadzenia robót. Powstawać będzie pył, szczególnie opadający oraz spaliny z pracy pojazdów i urządzeń.
- w momencie przystąpienia do prac budowlanych emisja hałasu z terenu inwestycji będzie

związana z transportem materiałów do budowy oraz z pracą maszyn i urządzeń wykorzystywanych do prac ziemnych. Podczas zdejmowania nawierzchni drogi będzie występować podwyższona emisja hałasu związana z pracą urządzeń, np. młotów pneumatycznych. W związku z powyższym hałas, jaki będzie występować w czasie budowy może powodować uciążliwości akustyczne dla mieszkańców najbliższej zabudowy mieszkaniowej. Uciążliwości te będą jednak miały charakter tymczasowy i wystąpią tylko w okresie prowadzenia prac budowlanych.

W czasie realizacji i funkcjonowania planowanej inwestycji nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla zdrowia i ludzi, w tym wynikającego z emisji.

Zgodnie z założeniami projektu inwestycja ma polegać głównie na wymianie nawierzchni, co poprawi warunki ruchu pojazdów oraz przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości w zakresie emisji hałasu ze środków transportu poruszających się po odcinku drogi objętej wnioskiem. Dzięki zastosowaniu nowej nawierzchni bitumicznej wyciszeniu ulegnie proces przemieszczania się samochodów oraz wytwarzanych przez nie wibracji w poziomie.

2. Usytuowanie przedsięwzięcia, z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym i planowanym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz uwarunkowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

Planowana inwestycja zlokalizowana jest w miejscowości Syryni i Nieboczowy w gminie Lubomia oraz w miejscowości Bluszczów i Rogów w gminie Gorzyce.

W bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, w szczególności w projekcie budowlanym, w przypadku decyzji o których mowa w art. 72 ust.1 pkt 1, 10, 14, 18 i 19 w/cyt. Ustawy:

- projekt budowlany nie może naruszać ustaleń wyszczególnionych w punkcie 1 niniejszej decyzji,
- w projekcie budowlanym określić warunki i sposób zagospodarowania mas ziemnych usuwanych lub przemieszczanych w związku z realizacją przedsięwzięcia,
- istniejące urządzenia i obiekty dostosować do współpracy z projektowanymi w ramach rozbudowy przedsięwzięciami,
- w celu ochrony drobnych zwierząt mogących przemieszczać się w rejonie budowy w czasie robót należy:
 - prowadzić prace w sposób umożliwiający spontaniczne przemieszczanie się zwierząt, które dostały się na teren budowy, ze stref zagrożenia; poprzez zastosowanie łagodnych (ściananych) brzegów wykopów, które ułatwią wydostanie się z nich uwięzionych zwierząt lub też ich zabezpieczenie płotkiem z geotkaniny lub siatki o oczkach nie większych niż 0,5 cm x 0,5 cm wkopanym w ziemię na głębokość minimum 10 cm i o wysokości co najmniej 50 cm nap poziomem gruntu z przewieszką o wysokości co najmniej 10 cm skierowaną „na zewnątrz” od placu budowy. Wolne końce ogrodzenia należy zakończyć U - kształtnymi zawrotkami, w przypadku braku możliwości ucieczki zwierząt, zwierzęta przenieść do odpowiednich siedlisk poza rejon objęty inwestycją pod nadzorem przyrodnika,
 - uwolnione zwierzęta należy przenieść do odpowiednich siedlisk, poza rejon objęty inwestycją. Przy wyborze miejsca, należy wziąć pod uwagę możliwość ich przetrwania we właściwym stanie ochrony na nowym stanowisku, również z uwzględnieniem czynników antropogenicznych,
 - dla uniknięcia zniszczenia populacji zwierząt, w szczególności płazów wykorzystujących okresowe zalewiska jako siedliska lęgowe, roboty ziemne należy prowadzić w sposób zapobiegający powstawaniu takich zastoisk i zalewisk,
 - przed niwelacją jakichkolwiek zagłębień wypełnionych wodą i powstałych w trakcie

realizacji, należy przenieść stwierdzone wcześniej plazy, w tym osobniki dorosłe, formy rozwojowe, poza teren prowadzonych prac do stanowisk zastępczych pod nadzorem przyrodnika; przy wyborze miejsca, do którego zwierzęta zostaną przeniesione, należy wziąć pod uwagę możliwość ich przetrwania we właściwym stanie ochrony na nowym stanowisku,

- nie dopuszcza się zanieczyszczenia ziemi i powietrza w ilościach powodujących przekroczenie obowiązujących standardów,
- prace w korycie rzeki Syrynki prowadzić w sposób nie powodujące zanieczyszczenia wód JCWP odpadami powstałymi w wyniku prac budowlanych i rozbiórkowych, a w przypadku zanieczyszczenia należy je niezwłocznie usunąć.
- prace z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu budowlanego prowadzić wyłącznie ze stanowisk brzegowych,
- prace w korycie JCWP prowadzić przy niskim stanie wody,
- roboty bezpośrednio ingerujące w koryto jednolitej części wód powierzchniowych ograniczyć do minimum pod względem zakresu oraz czasu ich trwania,
- odprowadzane wody opadowe i roztopowe nie mogą przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311).
- prace budowlane będą przebiegać w porach dziennych, przy użyciu sprawnego sprzętu budowlanego,
- po zakończeniu prac budowlanych uszkodzona powierzchnia ziemi zostanie zrekultywowana, wykopy zostaną zasypane z odtworzeniem poprzedniego profilu terenu oraz warstwy wierzchniej,

4. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania, gdyż inwestycja tego nie wymaga.

5. Gotowość instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW:

Nie wymagane w sprawie.

6. Wymogi w zakresie obowiązków dotyczących zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wykonania kompensacji przyrodniczej:

Nie wymagane w sprawie.

7. Stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 i 10 w/cyt. Ustawy:

Po uzyskaniu uzgodnień organów opiniujących tj.: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie odstąpiono od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji.

8. Wymogi w sprawie stwierdzenia konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, na podstawie art. 135 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska:

Nie wymagane w sprawie.

9. Wymogi w zakresie ochrony przyrody zgodnie z ustawą z dnia 16.04.2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 1336 ze zm.) oraz terenów chronionych prawem europejskim:

Inwestycja realizowana będzie na terenie zurbanizowanym, na którym nie występują obszary wodno-błotne oraz inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, leśne, obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary wymagające specjalnej

ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody, jeziora, uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej, obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne.

Inwestycja nie będzie wpływała na obszary Europejskiej Sieci „NATURA 2000”. Najbliższy taki obszar Obszar Specjalnej ochrony Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 znajduje się w odległości około 38 km od planowanego zamierzenia. Powyższy obszar Natura 2000 Staw Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r. Zmieniającym zarządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. Nr 198, poz. 1226). Dla ww. obszaru jest ustanowiony plan zadań ochronnych (Zarządzenie Nr 35/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 23 grudnia 2013r w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003). Przedmiotowa inwestycja nie będzie źródłem zidentyfikowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony, nie wpłynie na możliwość osiągnięcia celów działań ochronnych, ani nie wpłynie na realizację zaplanowanych działań ochronnych.

Z uwagi na rodzaj planowanej inwestycji, etap realizacji nie będzie źródłem znaczących oddziaływań na poszczególne elementy środowiska. Inwestor realizujący przedsięwzięcie jest zobowiązany uwzględnić ochronę środowiska w trakcie realizacji inwestycji, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 54).

10. Ponadto, analizując usytuowanie przedsięwzięcia pod kątem zagrożeń dla środowiska uwzględniono: Nie występują inne uwarunkowania wymienione w art. 63 ust. 1 pkt 2 ustawy tj.:

a) występowanie obszarów wodno-błotnych, innych obszarów o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek:

W pobliżu nie występują obszary wodno-błotne oraz obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek

b) występowanie obszarów wybrzeży i środowiska morskiego:

Nie dotyczy

c) możliwe występowanie obszarów górskich lub leśnych:

Nie dotyczy

d) obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary zbiorników wód śródlądowych;

W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia nie stwierdzono występowania obszarów objętych ochroną, w tym stref ochronnych ujęć wód i obszarów chronionych zbiorników śródlądowych.

e) obszary, o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne:

W pobliżu planowanej inwestycji nie ma takich obszarów.

f) gęstość zaludnienia:

Inwestycja planowana jest w obszarze zurbanizowanym w miejscowości Syrynia i Nieboczowy gmina Lubomia oraz Bluszczów i Rogów gmina Gorzyce. W pobliżu znajdują się typowe budynki jednorodzinne.

g) obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia:

W pobliżu nie ma takich terenów

h) obszary przylegające do jezior:

Przedsięwzięcie zlokalizowane jest poza takimi obszarami

i) uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej:

W pobliżu nie ma takich obszarów

j) wody i obowiązujące dla nich cele środowiskowe.

Rejon inwestycji znajduje się na terenie regionu wodnego Górnej Odry. Omawiany rejon zlokalizowany jest w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Olza-odcinek graniczny od Piotrówki do ujścia PLRW 60000911499. Wody podziemne: rejon leży poza terenem GZWP oraz zaliczany jest do obszaru JCWPd: 155. Ścieki bytowe z zaplecza będą gromadzone w szczelnych przenośnych toaletach, których zawartość będzie usuwana na bieżąco przez uprawnione firmy. W fazie eksploatacji wody deszczowe i roztopowe z terenów będą wprowadzane do zbiorników chłonno-odparowujących, rowów lub kanalizacji deszczowej po podczyszczeniu w osadnikach. Zapewni to brak negatywnego oddziaływania wprowadzanych wód i ścieków na środowisko gruntowo-wodne w tym na określone powyżej JCWP i JCWPd. Odcinek drogi objęty zamierzeniem będzie mieć klasę Z, a odprowadzanie wód opadowych i roztopowych nie będzie stanowić źródła ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne.

11. Rodzaj, cechy i skalę możliwego oddziaływania rozważonego w odniesieniu do kryteriów wymienionych w pkt 1 i 2 oraz w art. 62 ust. 1 pkt 1, wynikające z:

- a) **charakteru, wielkości, intensywności i złożoności oddziaływania, z uwzględnieniem obciążenia istniejącej infrastruktury technicznej oraz przewidywanego momentu rozpoczęcia oddziaływania:**
Podczas prac związanych z realizacją przedsięwzięcia oraz podczas jego eksploatacji ten czynnik nie wystąpi
- b) **prawdopodobieństwa oddziaływania:**
W trakcie realizacji inwestycji wystąpią krótkotrwałe oddziaływania związane z prowadzeniem prac budowlanych. Prace prowadzone będą w porze dziennej od 6⁰⁰ do 22⁰⁰.
- c) **czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania:**
Oddziaływanie ustąpi wraz z zakończeniem prac budowlanych.

III. Stwierdzam zgodność przedsięwzięcia z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

IV. Charakterystykę przedsięwzięcia stanowi załącznik nr 1 do niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

UZASADNIENIE

W dniu 5 kwietnia 2024 roku do Urzędu Gminy Godów wpłynął wniosek złożony przez **Pana Adama Braziewicz, reprezentującego Pracownię Drogową „PYLON” Sp. z o. o. działającego w imieniu inwestora Powiatowego Zarządu Dróg z siedzibą w Syryni przy ul. Raciborskiej 3 o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą:**

„Przebudowa drogi powiatowej nr 3512 S (ul. Raciborska) Rogów-Syrynia”.

Powyższa inwestycja zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagała przeprowadzenia postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko.

W dniu 16 kwietnia 2024 roku organ prowadzący postępowania podał do publicznej wiadomości informację oraz zawiadomił strony, o wszczęciu postępowania i wystąpieniu do organów opiniujących w przedmiotowej sprawie.

W toku postępowania zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 62 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko stwierdzono, iż przedmiotowa inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu może być wymagane.

Organ prowadzący postępowanie wystąpił w dniu 16 kwietnia 2024 roku o wydanie opinii, co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu ewentualnego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śl.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śl., opinią znak:

NS/NZ.9027.5.8.1862.2024 z dnia 29 kwietnia 2024r. nie uznał za zasadne przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w dniu 14 maja 2024r. pismem o znaku: nr WOOS.4220.192.2024.AS3/JKS.1 również odstąpił od potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w dniu 26 czerwca 2024r. pismem znak: GL.ZZŚ.4901.67.2024.TM również odstąpił od obowiązku przeprowadzenia OOŚ.

Zgodnie z art. 10 § 1 oraz 49 Kpa ogłoszeniem nr OS.6220.0004.2024 z dnia 2 lipca 2024r. poinformowano strony o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Wobec powyższego Wójt Gminy Godów wydał niniejszą decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację ww. przedsięwzięcia.

Dotrzymanie warunków określonych w punkcie II niniejszej decyzji powinno zabezpieczyć sąsiednie nieruchomości przed istotnymi zmianami warunków środowiska. Oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko nie ma charakteru nietypowego, ani wyjątkowo złożonego, nie naruszy też standardów jakości środowiska.

Planowane przedsięwzięcie z uwagi na rodzaj i skalę oddziaływania nie wpłynie negatywnie na cele ochrony wód w rozumieniu art. 4 ust. 1 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. Ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, a jego realizacja nie wprowadza nowych istotnych zmian w charakterystyce fizycznej części wód powierzchniowych, ani zmiany poziomu części wód powierzchniowych, które mogłyby spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych części wód powierzchniowych i podziemnych i potrzebę zastosowania derogacji z art. 4 ust. 7 ww. dyrektywy.

Planowana inwestycja realizowana będzie w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. 2023, poz. 162), a wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przez uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Tereny zajęte pod inwestycje objęte są zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: gminy Gorzyce – Uchwała nr XXXI/245/13 Rady Gminy Gorzyce z dnia 3 czerwca 2013r oraz gminy Lubomia uchwała nr XXXVII/238/2021 z dnia 26 sierpnia 2021r.

Oddziaływanie inwestycji nie będzie negatywnie oddziaływać na otaczający obszar i mieszkańców. Tereny najbliższej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowane wzdłuż drogi, w odległości ok. 10 m od osi jezdni po stronie wschodniej i zachodniej inwestycji, w głównej mierze w postaci luźnej zabudowy domów jednorodzinnych na terenie Gminy Gorzyce oraz w niewielkiej ilości w Gminie Lubomia.

W decyzji nie ustalono wymogów :

- w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko, gdyż oddziaływanie transgraniczne nie występuje.
- nie stwierdzono konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, co jest zgodne z art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 54 ze zm.).

W toku postępowania zapewniono udział społeczeństwa, poprzez wydanie ogłoszenia o wszczęciu postępowania administracyjnego i wystąpienia do organów opiniujących oraz udostępnienie wniosku o wydanie decyzji na stronie internetowej urzędu gminy: www.godow.bip.net w bazie danych o ocenach oddziaływania na środowisko <http://bazaos.gdos.gov.pl> i www.ekoportal.gov.pl. Umożliwiono również stroną możliwość zapoznania się z całością dokumentacji.

W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie też miała wpływu na najbliższe obszary „NATURA 2000”, dlatego przy uzgodnieniu środowiskowych uwarunkowań dla projektowanego przedsięwzięcia nie stwierdzono potrzeby określenia dodatkowych obowiązków w tym zakresie.

POUCZENIE

- 1) Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2023r. poz. 1094 ze zm.) decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający decyzję, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-13.
- 2) Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 72 ust 1 w/cyt. Ustawy.

Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem sześć lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna a, z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, stanowisko, że realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane.

- 3) Niniejsza decyzja nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich.
- 4) Decyzja zostaje podana do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie obwieszczenia na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Godów oraz w pobliżu planowanej inwestycji.

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za pośrednictwem Wójta Gminy Godów w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Zgodnie z art. 127a § 1 k.p.a. w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec niniejszej decyzji. Oświadczenie o zrzeczeniu się odwołania składa się organowi, który wydał decyzję.

Poucza się, że z dniem doręczenia tut. organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 k.p.a.).

**z up. Wójta Gminy Godów
Zastępca Wójta Gminy Godów
// mgr inż. Tomasz Kasperuk**

Załączniki nr 1 :

Charakterystyka przedsięwzięcia

Otrzymują:

1. Adam Braziewicz Pracownia Drogowa „PYLON” Sp. z o.o. – pełnomocnik
40-045 Katowice, ul. Astrów 10
2. Pozostałe strony postępowania – art. 49 KPA obwieszczenie

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Pl. Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, ul. Bogumińska 3, 44-300 Wodzisław Śl.
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, ul. Robotnicza 2, 44-100 Gliwice.

Kopia:

Urząd Gminy Godów – a/a

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Charakterystyka przedsięwzięcia – stanowi załącznik do decyzji zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 1094 ze zm.)

Planowana inwestycja polegać będzie na przebudowie drogi powiatowej nr 3512 S (ul. Raciborska) o łącznej długości ok. 3,1 km i obejmuje odcinek od skrzyżowania z ul. Bukowską (DW936) w Syryni do skrzyżowania z ul. Sportową w Rogowie – bez przebudowy ww. skrzyżowań. Większość planowanej inwestycji zlokalizowana będzie na terenie Gminy Gorzyce ok. 1,8 km, a na terenie Gminy Lubomia ok. 1,3 km.

W ramach zadania przewiduje się:

1. przebudowę jedni drogi wraz z rozbudową/przebudową skrzyżowań z drogami niższej kategorii,
2. rozbudowę pasa drogowego tj. pozyskanie terenu potrzebnego do umieszczenia niezbędnych elementów drogi poprzez podział działek przylegających do istniejącego pasa drogowego,
3. budowę chodników z betonowej kostki brukowej,
4. budowę ścieżki rowerowej i ciągu pieszo rowerowego,
5. budowę odwodnienia w obrębie opracowania, zaprojektowanie kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem do projektowanych zbiorników chłono-odparowujących, rowów,
6. przebudowę zjazdów indywidualnych i publicznych,
7. wykonanie kanału technicznego,
8. przebudowa istniejącego uzbrojenia w przypadku kolizji,
9. wykonanie dedykowanego oświetlenia przejść dla pieszych.

Planowaną inwestycję połączono z koniecznością dostosowania jej parametrów do wymagań z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20.07.2022r. W sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (DZ.U. 2022 poz. 1518). Zgodnie z Rozporządzeniem dla DP 3512S przyjęto następujące parametry:

1. klasa techniczna drogi: **zbiorcza „Z”**,
2. droga: **jednojezdniowa, dwupasowa, dwukierunkowa**,
3. prędkość projektowa: **50km/h**,
4. przekrój: **uliczny, półuliczny**,
5. szerokość Pasów ruchu: **2x3,25=6,50 (m)** + poszerzenia na łukach poziomych,
6. nawierzchnia jezdni: **bitumiczna**,
7. chodnik: nawierzchnia **kostka brukowa**,
8. ścieżka rowerowa: **nawierzchnia bitumiczna**,
9. skrzyżowania z drogami publicznymi: **bitumiczne**,
10. zjazdy indywidualne i publiczne: **o nawierzchni bitumicznej lub kostki brukowej betonowej**,
11. odwodnienie powierzchniowe: **kanalizacja deszczowa**,
12. kategoria obciążenia ruchem: **KR 4**,
13. dopuszczalny nacisk pojedynczej osi pojazdu na nawierzchnię jezdni: **≥115 kN**,
14. klasa techniczna dróg podporządkowanych: **L i D**.

oraz zgodnie z Rozporządzeniem planuje się wykonać n/w elementy:

1. przebudowę jezdni drogi wraz z rozbudową/przebudową,
2. rozbudowę pasa drogowego tj. pozyskanie terenu potrzebnego do umieszczenia niezbędnych elementów drogi poprzez podział działek przylegających do istniejącego pasa drogowego,
3. budowę ścieżki rowerowej i ciągu pieszo rowerowego na odcinku od początku opracowania do ul. Polnej (km około 2+065),
4. budowę chodnika z betonowej kostki brukowej na peronach autobusowych i od ul. Polnej do końca opracowania.

5. budowę odwodnienia w obrębie opracowania, zaprojektowanie kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem do projektowanych zbiorników chłonno-odparujących, rowów oraz do kanalizacji deszczowej,
6. przebudowę i budowę zjazdów indywidualnych i publicznych,
7. wykonanie kanału technologicznego,
8. przebudowa istniejącego uzbrojenia w przypadku kolizji,
9. wykonanie dedykowanego oświetlenia przejść dla pieszych.

Projektuje się następujące parametry elementów drogi:

1. chodniki: szerokość chodników przy jezdni 2,30m. Szerokość chodników oddzielonych od jezdni pasem zieleni 1,80m,
2. ciąg pieszo rowerowy: szerokość 3,50m,
3. ścieżka rowerowa: szerokość 3,25m,
4. pobocza: szerokość poboczy 1,0m,
5. jezdnia, drogi

Na całym odcinku drogi projektuje się konstrukcję jezdni KR3.

Konstrukcje jezdni należy wykonać z warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego AC 11S grubości 4cm, na warstwie wiążącej z betonu asfaltowego AC 16W grubości 5cm, podbudowie z betonu asfaltowego AC 22P grubości 7cm, na podbudowie zasadniczej z mieszanki niezwiązanej z kruszywem C90/3 o uziarnieniu 0/63mm grubości 20cm.

Jezdnie:

- 4 cm – warstwa ścieralna z betonu AC 11S,
- 5 cm – warstwa wiążąca z betonu asfaltowego AC 16W,
- 7 cm – podbudowa zasadnicza z betonu asfaltowego AC22P,
- 20cm – podbudowa pomocnicza z mieszanki niezwiązanej z kruszywem C90/3 o uziarnieniu 0/63mm.

Istniejące podłoże pod konstrukcję jezdni należy wzmocnić w zależności od grupy nośności podłoża G1. Wzmocnienie podłoża pod konstrukcję jezdni:

od km 0+024 do km 2+700

- podbudowa pomocnicza z mieszanki niezwiązanej o $CBR \geq 60$ - $E_2 \geq 100MPa$
- zagęszczone istniejące podłoże gruntowe - $E_2 \geq 50MPa$

od km 2+700 do końca około 3+148,56

- w-wa mrozoochronna z mieszanki niezwiązanej lub gruntu niewydzianowego (naturalnego lub antropogenicznego) o $CBR \geq 35$ pełniąca funkcję warstwy odsączającej grubości 28 cm - $E_2 \geq 100MPa$
- w-wa ulepszona podłoża z gruntu stabilizowanego spoiwem hydraulicznym grubości 25 cm - $E_2 \geq 50MPa$
- zagęszczone istniejące podłoże gruntowe - $E_2 \geq 25MPa$.

W ciągu drogi w km około 0+164,40 zabudowany jest most nad rzeką Syrynką, a w km około 0+555,53 wiadukt nad linią kolejową. Projekt przebudowy drogi nie obejmuje istniejących obiektów mostowych (nad linią kolejową oraz nad ciekami), gdyż obiekty te zostały przebudowane w latach 2018-2019. Układ drogowy dowiązany do istniejących obiektów.

z up. Wójta Gminy Godów
Zastępca Wójta Gminy Godów
// mgr inż. Tomasz Kasperuk